

Landstinget Dalarna

Granskning av delårsrapport
per den 31 augusti 2007

Rapport

KPMG
16 oktober 2007
Antal sidor 7

Innehåll

1.	Inledning och sammanfattning	1
2.	Bakgrund	1
3.	Ansvarsavgränsning	2
4.	Revisionsmål	2
5.	Granskningens inriktning och omfattning	2
6.	Delårsrapport per 2007-08-31	3
6.1	Utfall i sammandrag	3
6.2	Kommentarer till större resultat- och balansposter	3
6.2.1	Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	3
6.2.2	Personalkostnader	4
6.2.3	Övriga kostnader	4
6.2.4	Maskiner och inventarier	4
6.2.5	Löneskulder	4
6.2.6	Interna projektmedel och FoU-medel	4
6.2.7	Pensionsskuld	4
6.3	Följsamhet mot gällande lagstiftning och rekommendationer	5
6.3.1	Innehåll	5
6.3.2	Rättvisande bild	5
6.4	Förenlighet med landstingsfullmäktiges mål	5
6.4.1	Verksamhetsmål	5
6.4.2	Finansiella mål	6
6.5	Rekommendationer	6
7.	Balanskrav	6
8.	Höstprognos	7
8.1	Resultaträkning i sammandrag	7
8.1.1	Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	7
8.1.2	Verksamhetens nettokostnad	7

1. Inledning och sammanfattning

På uppdrag av landstingets förtroendevalda revisorer har vi utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2007-08-31 för Landstinget Dalarna. Ur innehållet:

- Resultatet i delårsrapporten är ett överskott på +227 mkr. Prognosen för hela 2007 pekar mot ett överskott på +135 mkr. Budgeten för 2007 fastställdes till +116 mkr.
- Skatteintäkter och statsbidrag väntas i prognosen ge ett överskott på 32 mkr jämfört med budgeten för 2007.
- Verksamheterna prognostiserar ett sammantaget underskott gentemot budget på -25,3 mkr för 2007. Läns- och närsjukvården prognostiserar -43,5 mkr.
- I delårsrapporten konstateras att resultatmålet för år 2007 kommer att uppnås om prognosen infrias.

Våra väsentligaste iakttagelser och synpunkter:

- Delårsrapporten uppfyller minimikraven på innehåll i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen.
- Redovisningen av verksamhetsmål och måluppföljning bör utvecklas.
- Samtliga väsentliga resultatpåverkande poster bör periodiseras så korrekt som är möjligt.
- Utfallet för perioden 0101-0831 bör också jämföras med budget för samma period.
- En rapportfunktion bör skapas i lönesystemet som kan bekräfta bokförda löneskulder även i delårsrapporter.
- Delårsrapporten bör kompletteras med en mer omfattande notapparat till resultat- och balansposter.

2. Bakgrund

Av lag om kommunal redovisning och kommunallagen framgår att landstinget skall upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret. En delårsrapport skall omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

Delårsrapporten skall enligt lag om kommunal redovisning innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av landstingets verksamhet och resultat sedan utgången av föregående räkenskapsår.

Upplysningar skall lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av landstingets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för landstinget som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.

I lagen anges att det, om det inte finns särskilda hinder, skall lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer skall så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen.

Bestämmelser i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innebär bl a att revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och överlämnas till fullmäktige. Bedömningen gäller både de finansiella målen och målen och riktlinjerna för verksamheten.

3. Ansvarsavgränsning

Delårsrapporten upprättas av landstingsstyrelsen som svarar för innehållet i dess helhet.

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som landstingsfullmäktige beslutat i årsbudgeten.

Landstingsfullmäktige skall behandla delårsrapporten tillsammans med revisorernas skriftliga bedömning.

4. Revisionsmål

Uppdraget har varit att granska om Landstinget Dalarna följer gällande lagstiftning och anvisningar. Uppdraget omfattar även att konstatera om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige fastställt och att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

5. Granskningens inriktning och omfattning

Granskningen har varit översiktlig och mer inriktad på analytisk granskning än detaljgranskning. Granskningen har omfattat följande aktiviteter:

- Inhämtande av information om väsentliga händelser eller förändringar i verksamheten, förändringar i redovisningsprinciper samt system och rutiner av betydelse, t ex genom läsning av dokument samt intervjuer med ansvariga befattningshavare.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi.
- Granskning att delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning efterlevts.

- Översiktlig granskning att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning.
- Översiktlig granskning om styrelsens och nämndernas uppföljningsrutiner, prognoser och analyser är tillförlitliga och att de ger förutsättningar för korrekta bedömningar.
- Översiktlig granskning av landstingsstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de fastställda finansiella målen för god ekonomisk hushållning samt bedömning om den finansiella styrningen är tillräcklig.
- Översiktlig granskning av landstingsstyrelsens bedömning att uppnå fastställda verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Delårsrapport per 2007-08-31

6.1 Utfall i sammandrag

<i>Belopp i mkr</i>	<i>070831</i>	<i>060831</i>	<i>050831</i>
Verksamhetens intäkter	555	546	531
Verksamhetens kostnader	-4 273	-4 058	-3 964
Jämförelsestörande post	-	-66	-
Avskrivningar	-117	-111	-107
Skatteintäkter	3 138	3 022	2 859
Statsbidrag	932	898	861
Jämförelsestörande post	15	15	-
Finansnetto	-22	-11	-14
Årets resultat	227	235	166

I delårsrapporten redovisas utfall per 070831, 060831 och 061231 samt budget och prognos för helåret 2007. En jämförelse med budget per 070831 skulle tillföra ytterligare information och öka möjligheterna att bedöma realismen i höstprognosen. Ett korrekt periodiserat utfall för 070101-070831 jämfört med en korrekt periodiserad budget för samma period skulle visa vilka eventuella avvikelser som redan inträffat under årets första åtta månader och genom årsprognosen vilka avvikelser som bedöms inträffa under återstoden av året.

6.2 Kommentarer till större resultat- och balansposter

6.2.1 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

I delårsrapporten har hänsyn tagits till SKLs senaste prognoser rörande skatteintäkter och statsbidrag. Sammantaget överstiger bokförda skatteintäkter budget för perioden med 17 mkr.

6.2.2 Personalkostnader

För flera kategorier anställda är resultatet av årets löneförhandlingar ännu inte känt. I delårsrapporten har reservering inte gjorts avseende retroaktiv löneskuld inom hälso- och sjukvården. Skulle det slutliga avtalsutfallet komma att motsvara budgeterade löneökningar kan ej beaktad skuld och kostnad per 070831 beräknas till 22 mkr inkl sociala avgifter.

6.2.3 Övriga kostnader

I vår granskning har vi noterat ett par större fakturor som inte periodiserats korrekt:

- Utvecklingsstöd till Akademiska sjukhuset, $4/12 \times 4,9 \text{ mkr} = 1,6 \text{ mkr}$
- Dalatrafik, avräkning för augusti, 1,9 mkr

Båda posterna skulle vid rättelse ha förbättrat resultatet per 070831.

6.2.4 Maskiner och inventarier

För flera förvaltningar, bl a hälso- och sjukvården, saknas sammanhängande anläggningsregister. Revisorerna har i många år påpekat behovet av ett program för anläggningsredovisning. Nytt ekonomisystem kommer att tas i bruk under 2008. De förvaltningar som idag saknar program för anläggningsredovisning kommer därefter att successivt införa sådana.

6.2.5 Löneskulder

Personalkostnader periodiseras sedan 2006 så att kostnaderna hänförs till den månad arbetet utförs i stället för som tidigare till den månad lönen utbetalades. Vi rekommenderar att en rapportfunktion skapas i lönesystemet så att storleken på bokförd löneskuld kan bekräftas.

6.2.6 Interna projektmedel och FoU-medel

Vi har i tidigare rapporter anmärkt på förfarandet att rulla budget- och interna projektmedel mellan åren. I delårsrapporten återstår merparten av de reserveringar som gjordes i senaste årsbokslut och vår synpunkt kvarstår.

6.2.7 Pensionsskuld

Bokförd pensionsskuld uppgår i delårsrapporten till 919 mkr. Ej bokförd pensionsskuld som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 4 747 mkr. Ansvarsförbindelsen har ökat med 725 mkr sedan 2006-12-31, främst som effekt av ändrat antagande om livslängd och sänkt diskonteringsränta.

6.3 Följsamhet mot gällande lagstiftning och rekommendationer

6.3.1 Innehåll

Av den kommunala redovisningslagen och förarbetena till lagen anges att delårsrapporten bör ges samma struktur som årsredovisningen. Delårsrapporten bör åtminstone innehålla:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning

Enligt redovisningsrekommendationer ska även kassaflödesanalys och notupplysningar ingå i delårsrapporten.

Vi bedömer att landstingets delårsrapport uppfyller minimikraven i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Förvaltningsberättelse finns. Resultat- och balansräkningar är uppställda enligt den kommunala redovisningslagen. Noter finns men i begränsad omfattning jämfört med t ex den notapparatur som ingår i årsredovisningen. Kassaflödesanalys finns. Investeringsredovisning finns. Jämförelsetal redovisas med motsvarande period föregående år.

6.3.2 Rättvisande bild

Med undantag för ej beaktad retroaktiv löneskuld och ett par felperiodiserade kostnadsposter bedömer vi att delårsrapporten i allt väsentligt följer god redovisningssed och ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2007-08-31.

6.4 Förenlighet med landstingsfullmäktiges mål

6.4.1 Verksamhetsmål

I delårsrapporten redovisas ett antal verksamhetsmål rörande hälso- och sjukvårdens vårdgaranti. Av redovisningen framgår att kösituationen successivt förbättrats under de 2-3 senaste åren men också att landstinget inte genom egen produktion klarar garantin.

Övrig uppföljning av verksamhetsmål är kortfattad i delårsrapporten och bör utvecklas.

6.4.2 Finansiella mål

I landstingets budget för 2007 har tre finansiella mål fastställts;

- Resultatet ska ge ett överskott på minst 2% av skatteintäkter och statsbidrag m m
- Soliditeten ska öka med minst 3 procentenheter
- Långsiktigt bestående upplåning ska inte behöva göras

Landstingsstyrelsen konstaterar i delårsrapporten att resultatmålet för år 2007 kommer att uppnås om prognosen infrias.

6.5 Rekommendationer

Delårsrapporten uppfyller minimikraven i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Vi föreslår att delårsrapporten utvecklas i följande avseenden:

- Redovisningen av verksamhetsmål och måluppföljning är kortfattad och bör utvecklas. Ingen redovisning görs t ex i frågor rörande jämställdhet och sjukfrånvaro.
- Redovisningen av verksamhetsmål bör i förekommande fall åtföljas av en analys av orsaker till bristande måluppfyllelser samt planerade åtgärder.
- Samtliga väsentliga resultatpåverkande poster bör periodiseras så korrekt som möjligt.
- Utfallet för perioden 0101-0831 bör också jämföras med budget för samma period.
- En rapportfunktion bör skapas i lönesystemet som kan bekräfta bokförda löneskulder även i delårsrapporter.
- Delårsrapporten bör kompletteras med en mer omfattande notapparat som lämnar mer information om resultat- och balansposter.

7. Balanskrav

Enligt kommunallagens balanskrav har landstinget ett underskott på 525 mkr att återställa. Om höstprognosen och planen för 2008-2010 infrias kommer beloppet att återställas i sin helhet.

8. Höstprognos

8.1 Resultaträkning i sammandrag

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Prognos</i>	<i>Budget</i>	<i>Avvikelse</i>	<i>Utfall</i>
	<i>2007</i>	<i>2007</i>		<i>2006</i>
Verksamhetens intäkter	813	810	+3	828
Verksamhetens kostnader	-6 594	-6 579	-15	-6 305
Jämförelsestörande poster	-	-	-	-118
Avskrivningar	-183	-170	-13	-168
Skatteintäkter	4 714	4 659	+55	4 545
Statsbidrag	1 391	1 414	-23	1 345
Jämförelsestörande post	15	15	-	15
Finansnetto	-20	-33	+13	-15
Årets resultat	135	116	+19	127

8.1.1 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

I höstprognosen har hänsyn tagits till SKLs senaste prognoser rörande skatteintäkter och statsbidrag. För hela 2007 beräknas skatteintäkter och statsbidrag att överstiga budget med netto 32 mkr.

8.1.2 Verksamhetens nettokostnad

Verksamheterna räknar i sina höstprognoser med en total negativ budgetavvikelse på -25,3 mkr. Bland större avvikelser noteras läns- och närsjukvård -43,5 mkr, varav NS Västerbergslagen -10,5 mkr, högspecialiserad vård -10,0 mkr och läkemedel i öppenvård -15,0 mkr.

Falun som ovan

KPMG

Bo Ädel
Auktoriserad revisor